MEDEDELINGEN

HEEMKRING OKEGEM

29ste Jaargang, 2004, nr. 2
VERSCHIJNT DRIEMAANDELIJKS
Afgiftekantoor Ninove 1
2e trimester 2004

BESTUURSLEDEN

Voorzitter: Herman Van Isterdael, Idevoordelaan 27, Okegem (054/32.23.02)
Secretaris: Patrick Praet, Kievitlaan 25, Ninove (054/32.71.58)
Penningmeester: Suzanne Van der Speeten, Hazeleerstraat 19, Okegem
(053/66.76.89)
Bestuursleden:
Jozef Van der Speeten, Guldenboom 12, Okegem (054/33.55.75)
Godelieve De Deyn, Kouterbaan 34, Okegem (054/33.48.70)
André Segers, Idevoordelaan 25, Okegem (054/33.65.68)
Herman Brantegem, Hazeleerstraat 24, Okegem (053/68.04.51)

Uitgegeven met de steun van het stadsbestuur van Ninove.

Verantwoordelijke uitgever: Herman Van Isterdael Idevoordelaan 27, 9400 Okegem-Ninove
Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel.

Een jaarabonnement op Mededelingen Heemkring Okegem kost amper 4 Euro. Erelid wordt men vanaf 6 Euro. Lid worden kan door de som te storten op rekeningnummer
850-8193434-36 van Heemkring Okegem.

Voorzijde: Drie zusters van de H.H.-Harten, in de wereld ook drie zusters nl. links zuster Susanne (Leonie Vernaillen), midden zuster Eduarda (Christine Vernaillen), rechts zuster Gabriëlla (Octavie Vernaillen).

EEN NUMMER GEWIJD AAN KLOOSTERZUSTERS

De opheffing van het bijhuis van de zusters van de H.H.-Harten te Okegem is een mijlpaal in de Okegemse geschiedenis. Meer dan 100 jaar waren de zusters van de H.H.-Harten te Okegem een vertrouwd gezicht. Hun komst te Okegem was een laat gevolg van de schoolstrijd in de 19e eeuw en gericht tegen het officieel onderwijs met name de gemeenteschool. Nadien is het nooit meer goed gekomen tussen de twee instellingen, in de beste perioden leefden ze meestal nog op gespannen voet.

Alle huidige Okegemnaars in leven zijn door de zusters opgevangen, opgevoed, en "opgeleerd". Hun invloed op de geloofskennis en geloofsbeleving van de Okegemse jongeren was zeer groot. Alle inwoners kennen het klooster en de zusterschool maar al te goed. In de volksmond is het woord "zusterschool" een begrip dat geen verdere toelichting nodig heeft.

Bovendien waren de zusters ook parochiaal zeer bedrijvig. Ze stelden hun lokalen en infrastructuur ter beschikking van alle Okegemse verenigingen, van Chirojongens en -meisjes, toneelverenigingen, ... tot de gepensioneerden toe. Ieder was er welkom. Hun voorbeeld en engagement heeft talrijke jonge Okegemse vrouwen doen kiezen voor het kloosterleven. De lijst van de Okegemse zusters is indrukwekkend. Tussen 1901 en 1974 trad gemiddeld om de vier à vijf jaar iemand van Okegem in bij de orde van de H.H.-Harten om haar leven te wijden aan God en de dienst van de gemeenschap. Ze hebben de Orde van de H.H.-Harten versterkt en haar doelstellingen uitgedragen. De foto op de voorpagina van drie zusters uit één huisgezin die samen kozen voor het kloosterleven is aangrijpend.

Het overlijden van zuster Patricia - die bij leven toch zo graag te Okegem verbleef zodat ze zelfs vroeg om er begraven

te worden - is de directe aanleiding geweest om de overblijvende zuster Marie Louise naar het moederhuis te Ninove terug te roepen. Het aantal zusters is de laatste jaren dramatisch gedaald en Okegem was het laatste bijhuis. Dit is nu ook definitief opgeheven.

Reden genoeg dus om van dit nummer een "zusternummer" te maken met teksten over de school en de zusters. De parochie nam afscheid op 5 juni 2004 met een misviering, een academische zitting, een kleine tentoonstelling en een receptie. Wij doen het op deze wijze.

Toespraak van Christiane Van der Perre gehouden te Okegem op 4 juni 1994 ter gelegenheid van 100 jaar zusterschool

Mijnheer de Vicaris, Eerwaarde Heren, dierbare jubilerende Zusters, beste genodigden en vrienden van deze toffe school.

Op een eerste maandag na de paasvakantie huppel je, aan de hand van je ma, de drukke Dorps-"keisj" in, tot bij een hoog ijzeren hek, waarachter het "van blonde kleinen wemelt". Van je oudere zussen heb je namen van zusters, flarden van gedichtjes, vage beschrijvingen van lijfstraffen en onverstaanbare springtouwwijsjes meegekregen, van je pa een medelijdende aai over je kop. Je ma vermaant je, dat je met twee woorden zal spreken, de vlechten van de andere kinderen héél zal laten, moet luisteren naar "de zuster" en in je bank zal blijven zitten zoals iedereen. Dat is een hele boterham, die je met benepen hart bij die andere legt, die voor je vanmorgen zo hartelijk met gebakken eitjes en een appel in een roze-beertjestrommel werd gestopt en die je "tijdens de speeltijd", zal opeten.

Je bent dus op school, want je bent bijna drie jaar groot geworden. De wereld wacht op je.

Zuster Julia, met blozende-appelkaakjes, geeft je in een stoere bank een plaats naast een onbarmhartig schreiend snottebeldutske, dat hier vele lotgenoten vindt - en zo hoor je hier je eerste vocaal concert, in een kakofonie van klankkleuren en in een geweldige expressiviteit.

De kleine zuster buigt de treurliederen al spoedig om tot kort-blije kleuterdeuntjes, tot "Jan, mijne man, is altijd ziek, heel de week maar 's zondags niet", tot de eerste gehakkelde weesgegroet en tot dat meesterlijk kort en krachtig: "Alles voor U, mijn Jezus", een kernspreuk, die we thuis nu nog allemaal in zeer verscheiden omstandigheden citeren.

In dit gemengd onderwijs "avant la lettre" zal Zuster Julia 's zomers met een koperen tuinspuit de gezichten van de jongens één voor één natstralen, de handen van de meisjes nadien onder de milde pomp verfrissen. Jongens en meisjes mogen wel gelijktijdig de prikmat met een reuzennaald aanvallen.

Trommelen, trappelen en slapen doen ze ... op bevel. Want haast onmerkbaar groeit er discipline in het kleine volkje, de rijtjes voor de klas worden rechter, er wordt op maat gezongen. Je natte broekjes, o, wasdraad, als jij kon spreken!, je broekjes worden door Zuster Julia telkens vriendelijk gewassen. Als je na twee jaar meer waterdicht bent geworden, mag je over, naar de kleuterklas voor groten, naar Zuster Gerarda. Zij vervangt Zuster Anna, die kleurrijke figuur, die je, jammer genoeg, enkel kent van je eerste penitentieoefening toen zij als biechtvader fungeerde, van het loden kroesje waarmee ze bij warm weer de dorstigen laafde; je weet meer "van zien" dus en "uit de overlevering". Bij Zuster Gerarda prik je papieren diertjes uit, geef je met wasstiften kleur aan je tekeningen, drink je levertraan - 't is oorlog! - en hier voel je

al een liniaal op je kneukels als je, op de tong bijtend van inspanning, je moeizame eerste getallen toch scheef schrijft.

"Pap" en "pop" en "pot" kan je tussen dikke bordlijnen bij haar al ontcijferen.

En dan wordt het serieus: Juffrouw Bertha regeert over "de kleine en de grote kant", over het eerste en het tweede studiejaar van het "hoger" onderwijs. Zij leert haar volk, dat "voor wat, wat hoort". Wie goed oplet, mag één van haar lange lederen "botten" uittrekken of wassen. Enkel de braafsten genieten het voorrecht, het poortje van de kloosterbinnentuin voor haar in- of uittocht met de fiets open te houden. Op zomermiddagen vechten de jongens, om haar stalen ros te mogen poetsen. De meisjes handwerken intussen in vlijtige kruisjessteek rode cijfers op een vierkante lap, die ooit wit is geweest. In vaardigheden als naar 't bord koersen om als eerste een som te maken, in leesoefeningen en liedjeszingen heerst geen discriminatie tussen de beide sexen. Met de knieën op de rand van de tree en met de handen op het hoofd zitten, een klashoek vullen, het liniaal tegen je achterwerk krijgen: hiervoor ligt de lat gelijk voor iedereen.....

Alhoewel het klasgenoot "de witten" nog lang zal heugen dat hij regelmatig en vaak verdiend extra-rammelportie krijgt. "Toch", aldus juffrouw Bertha, "kan hij niet zo'n kwaje jongen zijn, want hij zingt devote liedjes."

Ze hoort af en toe de aanhef van z'n "Ajajaj, Maria." Dat die "van Bahia" komt, maakt hij haar niet wijs.

Klinkers en Guldensporenslag triomferen bij juffrouw Bertha samen in "A-a-a,a-(h)arop Victoria en U-u-u, daar ligt de vijand nu. "Rabarberstelen, prei, vla en een handvol zout: zij oefent er prijzen en concurrentieslag mee. En als we bij pastoor Van Vreckem op een middag eerst biechten om 's anderendaags onze Eerste Communie te mogen doen, dan hebben we onze pekelzonden al tien keer voor haar gebeden, geknield op de klop van haar laarzen en haar lat- en tot in onze

dromen "Jezuke liefste vriend, waar hebben wij toch verdiend, dat Gij in ons hartje wilt wonen..." gerepeteerd.

"Iffra Germaine", iffra Treis en zuster overste dirigeren in de andere vleugel van dit schoolgebouw. Bij juffrouw Germaine doop je pen (en vingers) voor het eerst in de inktpot, om met veel vlekken en herbeginnen met je eigen kalligrafiegeschiedenis te starten. Hier krijg je dóór, dat in de catechismusvragen de grootte van de letters omgekeerd evenredig is met het getal van je studiejaar. Jezus is maar één van de drie Goddelijke Personen - en God "is overal: in de hemel, op aarde en op alle plaatsen." Abraham is gesto-orven en ligt nu te Jeruza-za-za-a-lem-lem-lem. Was bij juffrouw Bertha "3x3 nog 9 en 5x5 25, dan wordt hier 6x7 42 en 8x9 al 72.

Bij boer Van Waeyenberghe ga je naar de koeien kijken, achter de Dender begint een andere provincie -en de afstand schoolhek naar het Dorp meet je zelf, met een 10 meter lange ketting. (En wij die denken, dat we vandaag het onderwijs aanschouwelijk maken...)

Na dat derde studiejaar vervoeg je, veel te vroeg dus je oudere zussen in Ninove. Zo leer je niet, dat Bolivië "Tsjikisjaka" en Argentinië Buenos Aires" als hoofdstad heeft; je haalt die scha nooit meer in.

Uit de klas van zuster overste, zuster Constance, die voor 't zevende en 't achtste studiejaar verantwoordelijk is, waaien iedere woensdag Pallietergeuren van balletjessoep en beignets: de grote "maskes" zullen later "ele maan" nogal eens kunnen verwennen...

De jaren hebben je intussen ver van je bakermat gevoerd.

Vergeelde schriften vertellen met hanenpoten dat je ooit vijf opstelzinnen hebt geschreven over "Mijn hondje" dat je nooit had, over de klokken van Rome en over "Mijn eerste breiwerk". Een oudleerlingendag hier zou je doen opkijken van de levensreis van wie ooit je klasgenoten waren. Die vroegere

speelkameraadjes zouden je herinneringen aanvullen met het geheugen van hun hart en geest hebben bewaard.

Zelf weet ik nog hoe, in ruime klaslokalen, negen provincies in onderscheiden kleuren concurreerden op een bruingescheurde landkaart aan een gele wand.

De hele gewijde geschiedenis daalde in zoete engelen, watten wolkskes en roze aureoolheiligen op je neer. De kasten droegen tinnen maten en koperen gewichten, leer- en leesboeken, waarin vorige generaties beduimelde boeken en zorgvuldig geplakte scheuren hadden achtergelaten.

In strenge winters rookte de kachel al van bij je entree. Zusters en juffrouwen, er elke dag vroeg voor uit de veren, bewerkten telkens weer het wonder, dat die nog warmte ging geven ook. Na 16 uur mocht je af en toe met de kruiwagen, zagemeel halen – voor de stoof van morgen.

Op de speelplaats vocht je zelden de jaloerse ruzietjes uit, die op de klasbank waren begonnen. Een zuster of juffrouw oefende hier een heilig en onaantastbaar gezag uit. (Is het waar dat de kinderen elkaar tegenwoordig bijten?)

Je hinkelde met een zware aarde aangestampte schoenpoetsdoos langs hemelbogen en getallenladders, speelde "corminee" (corps ruiné) met de sportieve "iffra Treis", sprong met het hele schoolvolkje in en over een dik, zwaar lang touw, dat je van een plaatselijke schrijnwerker had gekregen. "Zullen er op 't plein wel witte lijnen zijn". Houdt die twijfel onze Rode Duivels wakker? Wij hadden daar zekerheid over: wij trokken onze lijnen zélf: mat wit zand op de nog niet geplaveide koer en met eindjes boorlint. Je leende wél een klomp van één van de jongens om de grenzen met roestnagels aan de grond te houden.

Je leerde hier prachtige liedjes, die je later repertorium in originaliteit blijven overtroeven: "Glazia, slepartie, zjosalie, vie-vie-vie; attasjong à la table, in de kerkovieze, skeskedeboemarché..."

"Als mijn vader en mijn moeder naar de markt toe gaan, o ja, ja zo": dat mocht je hier toen al met de jongens dansen. Die verdwenen dan wél na de Eerste Communie naar de meesterschool...

Voor processie en H. Hartfeest oefende je met herhaalde, trage koerrondgangen. Vooral de klaskasten van juffrouw Germaine en juffrouw Thérèse bevatten de schatten, die van levendige kwajongens een paar uur ingetogen heiligen maakten.

Hier werd je O.-L.-Vrouw-der-Engelen of Sint-Janneke, lintjesdrager of bloemenstrooister, vóór je dat in de dorpsstraten, rond het H. Sacrament en met de dorpsfanfare kon zijn. "Lauda, Jerusalem, Dominum...: je kende het perfect vooraleer je het vrijdagavond vóór de kermis, met veel bloemen in en rond de kerk mocht dreunen. Hoeveel uren hebben de zusters hier parochiekleren hersteld, gedroogd en nieuw gestreken...

"Go weieieist" hoefde je niet te brullen. Je wist al lang dat je in een westelijke windstreek wóónde. Voor je eerste schoolreis trok je, in het derde studiejaar, een tikje zuidwaarts: met de pastoor in zondagse schoudermantel en met "flochen" hoed; met veel boterhammen, 5 karamellen en 2 frank spoorde je, heel rijk, naar de Oudenberg en naar de muur van Geraardsbergen. Kleine kiekjes van een amateurcamera zijn dierbare souvenirs...

Op je klasfoto's probeer je nu Julienne en Filoméne en Yolande... en de 38 anderen te herkennen. Ook afzonderlijk of met je zussen moest je jaarlijks voor de lens gaan zitten. Onder de "schoonste" (hm!) schreef je pa z'n persoonlijk commentaar...

Achter een tuintje met pioenen, stoffelieren en roze "coeurs de Marie" of Maria-hartjes lag het huis van de zusters. In 't schuurke kon je voor emmers, dweilen, vodden en borstels bij de glimlachende zuster Alfonsa terecht. De rest was taboe, het heilige der heiligen, waar 's avonds,, zo dacht je althans, vooral werd gebeden, met die lange paternoster, die de

zusters deemoedig aan de gordel droegen. Dat lange zwarte kleed, met twee grote, bleekblauwgeborduurde Heilige Harten erop: gingen ze daar werkelijk mee slapen?

Toen je op een dag een zuster naar het enige toilet-voor-volwassenen zag gaan, was je een illusie armer: zij waren tot nog toe zuivere geesten geweest.

De gezichten van zusters en onderwijzeressen: ook vandaag nog lees je er elke rimpel in.

Hier, waar kinderen turnen en chocolademelk drinken, hebben honderden van hun voorgangers gebrekkige, maar vooral prachtig begeleide geschiedenis geschreven.

Zullen we in gedachten deze historische bodem eerbiedig kussen?

Het enorme verschil zien de eerste dutskes die hier mens-waardig werden opgevangen, tussen de middenmoot voor wie de tijden beterden - en tussen de vaak verwende, soms vereenzaamde kleintjes van nu?

Volgen we de kleurrijke kinderbenden te voet - en tellen we de wagens die hier twee- tot viermaal per dag aanschuiven?

Hanteren we nog even prikmat, top en kleurbal en versleten rekenboeken, om dan de poppenkasten, kleurcollages, miniatuurauto's en steeds nieuwere didactische middelen te zien?

Kregen de gebouwen een jonger uitzicht en een paar serieuze annexen, is het personeel moderner geschoold, kritischer - en meestal gehuwd - (dat was vroeger onvoorstelbaar), werd ook het uniform van de zusters gepostconcilieerd: the heart of the matter, de kern van de zaak is niet veranderd.

Nóg bedelen kinderen hier op vele manieren om warmte en aandacht.

Nóg worden de vindingrijkheid en het denkvermogen van deze mensjes-in-wording in geestrijke spelletjes ontwikkeld. Nu de fantasie vaak door zenuwslopende en ogenverzie-

kende videospelletjes wordt ondermijnd, hebben ze dat meer dan ooit broodnodig.

In de omgang met leeftijdsgenootjes en mat schoolmateriaal ervaren ze, dat je RESPECT een leven lang met hoofdletters moet schrijven. Om te rekenen moet je zélf tellen, spellen doe je nog altijd eigen-HAND-ig, opstellen is spelen met woorden die je zin en ordening geeft. Het is prima dat kinderen in een geteleviseerde en vercomputerde wereld nóg leren.

Vrede en verdraagzaamheid, vaardigheid en kennis, aandacht en verantwoordelijkheidszin: in het ontvankelijke kinderhart en -verstand moeten ze hiér vaste wortels krijgen.

Wordt de 21e eeuw milieuvriendelijker, in iedere betekenis van dit rijke woord? De school zal het antwoord serieus mee-bepalen.

Voor de traditie - én de opdracht: "kinderen naar Gods beeld en gelijkenis" op te voeden, moet deze toffe school hoog in haar vaandel blijven voeren.

Zij weet perfect, dat de geboden in tien zinnen méér inhouden dan honderden wetten voor een heel land.

Ik maak een diepe buiging voor alle zusters der H.H.-Harten van vroeger en nu, voor al wie hier ooit de zorg voor kinderen hebben aanvaard en voor wie dat op deze dag met zoveel hartelijke genegenheid en met onvoorstelbaar veel geduld blijven dóen.

Ik hoop dat de leerkrachten de trouwe moed en de onvermoeide inzet blijven hebben van wie hen in dit schone werk zijn voorgegaan - en dat ze zich gedragen weten door onze levendige interesse en onze daadwerkelijke hulp.

Wordt dit huis er één uit de duizend, waar personeel en kinderen simpel en bescheiden gelukkig durven zijn, waar oud-leerlingen altijd weer thuis kunnen komen, waar het hele dorp op tijd in vriendschap komt ademen? In dit geloof wil ik léven.
Dankbaar en van harte,

Foto 1: Viering van zuster Roberta in september 1992 bij haar 50-jarig jubileum. Tweede van links in het zangkoor zuster Marie-Louise, derde van links zuster Patricia.

IN MEMORIAM ZUSTER PATRICIA

Jozef Van der Speeten

In Aalst overleed op 25 mei 2003 na een hopeloze strijd tegen de ziekte en in Gods hand geborgen Zuster Patricia. Zesendertig jaar lang verbleef zij op onze parochie en heeft in die jaren alle kinderen hun eerste schoolbelevenis begeleid. De laatste keer dat ze nog in de kerk kwam was om een groep kinderen te zien gevormd worden. Dan heeft ze zich neergelegd, voor goed.

Zij was zo zeer met het parochieleven verbonden dat wij ons het niet anders kunnen voorstellen. Nog geen jaar was ze met pensioen. In herinnering zal ik haar altijd blijven zien als de moederlijke figuur met een peuter op de arm. Moge O.L.Heer haar opnemen in het volle leven, bekroning van haar God-gewijde leven. Amen[5].

Afscheid van Zuster Patricia

Het was zeer warm en de kerk was barstensvol bij het afscheid van Zuster Patricia. Veel parochianen en mensen van buiten de parochie waren gekomen voor de laatste groet en een gebed voor "de zuster". Het was een ingetogen uur waar de weemoed voelbaar was. Waar allen nadachten over de broosheid van het mensenleven. Ik denk dat het niet beter kan gezegd worden, dan wat twee kinderen als afscheidsgroet brachten tijdens de dienst. De zelfgeschreven tekstjes spreken de waarheid - uit kindermond.

---

[5] Pastoor Callebaut in: *Kerk en Leven (parochieblad)* nr. 23 - 4 juni 2003.

De zuster was lief voor groot en klein.
Ze kon soms streng zijn, maar dat geeft niets.
Ze stond altijd paraat, ook al was de zuster heel erg ziek.
Ik vond het tof dat ze er bij was op bezinning, op de voorbereiding van het vormsel, in de vormselviering zelf.

Lieve Zuster,
Mijn mama vertelde me onlangs dat ik zo graag bij jou in de klas zat. Dat ik na de middag niet thuis wou slapen maar terug naar de klas wou. Ik herinner me nog als gisteren, hoe je me aan mijn eerste vriendinnetje hielp, hoe je me zorgzaam hielp opstaan toen ik viel. Ik weet zeker dat er voor jou nu ook goed gezorgd wordt. In onze harten blijf je altijd verder leven.
We zullen je nooit vergeten.

Wij bidden nogmaals tot God, onze Vader, dat Hij de zuster nu mag opnemen in Zijn blijvende liefde. Dat haar gebed nu voor ons allen een steun mag zijn in ons leven in de hoop op het eeuwig leven in Jezus, onze Broeder. Amen[6].

Christiane Van der Perre was de tolk van de parochie bij het afscheid van Zuster Patricia en las de volgende afscheidsrede voor:

Een parochie die gezegend is met de aanwezigheid van zusters, is een verwénde parochie. Het ongeluk van verwendworden is, dat het wènt. Je beséft de weelde niet meer, tot ze je eerst beetje voor beetje, en dan plots volledig – uit handen wordt genomen.
Zuster Patricia... Dat is:
- werken en bekommerd zijn, vroege en late dagen lang
- zorgvuldige puntjes zetten op onze vele nonchalante i's...

---

[6] Pastoor Callebaut in: *Kerk en Leven* – nr. 24, 11 juni 2003.

- voltooien en verantwoordelijkheid dragen
- bereikbaar, aanspreekbaar en aanwezig blijven
- "Messire Dieu" ALTIJD "premier servi"
- langs de grote portaal- en liever nog via de minder opvallende sacristiedeur binnenglippen - en onvermoed uren bezig zijn: poetsen, klaarzetten, ordenen, versieren...
- lector zijn en zingend voortbidden
- catechese geven: een verdraaid zware en onderschatte opgave in deze verwarde tijd
- thuis: alben wassen, altaardwalen strijken, vrome spreuken uittekenen en bezinningsteksten kopiëren... Alles "tot meerdere eer en glorie van God"... Kerkelijke vieringen lopen vlot, omdat een stille kracht lang vooraf zoveel heeft mee voorbereid en voorzien. Een bezige bij ruimt ook telkens netjes op – en bewaart zorgvuldig voor later wat herbruikbaar is en wat herhaald kan worden.
- niet rekenen, niets aan-rekenen. Tijd delen "gratis, belangeloos, voor niets", al heb je ook op school méér dan een fulltime job.
- vooral mèns zijn: verdrietig worden met de bedroefden – en de vreugde delen van blije vierders. Een praatje slaan, troosten, geluk wensen, raad geven – en luisteren vooral, een leven lang. Tot ook het ranke riet dat je zelf bent, breekt...

Nu mag je volledig vertoeven in de volkomenheid, in de pure en on-eindige vreugde van onze God en Vader...

Mag "a thing of beauty" al "a joy for ever" zijn: daden van goedheid zijn dat nog véél méér.

Een dankbare parochie Okegem denkt in lengte van dagen met weemoed en respect aan haar zuster Patricia.

Levensverhaal van Zuster Patricia

Rosa Beerens werd geboren te Ressegem (nu een deelgemeente van Herzele) op 28 maart 1941 als dochter van Albert en Bertha Buyl. Haar vader was bakker en haar moeder bediende de klanten in de bakkerswinkel. Ze behaalde het diploma van kleuterleidster in de normaalschool van Sint-Amandsberg (Gent) op 15 juni 1958 en kon reeds op 5 oktober 1959 aan het werk in Sint-Lievens-Esse waar de zusters van de H.H.-Harten een lagere en kleuterschool hadden.

Van 1 april 1960 tot eind juli 1963 had ze het geluk in haar eigen dorp les te kunnen geven aan de kleuters.

Op 15 augustus 1963 deed ze haar intrede in het klooster van de H.H.-Harten van Jezus en Maria te Ninove. Daar werd ze op 2 september als postulante ingeschakeld in de kleuterschool van Ninove als waarnemende leerkracht en dit tot 2 februari 1964.

Begin februari 1964 ontving ze het kloosterkleed en kreeg ze de kloosternaam Patricia. De nieuwe kloosterlinge had drie namen vooropgesteld die ze graag hoorde nl. An, Veerle en Patricia. Moeder Overste gaf de voorkeur aan Patricia[7].

In de jaren van de inkleding van zuster Patricia had de omschakeling plaats van het traditionele kloosterkleed naar een moderne snit. De aanpassing van het kloosterkleed was noodzakelijk. Na de retraite van augustus 1963 gingen de zusters uit de bijhuizen naar "huis" in een nieuwe habijt dat door de zusters ontworpen was. Alle zusters waren tevreden met de vernieuwing vooral omdat het gemakkelijker was en

---

[7] Na de goedkeuring van de nieuwe leefregel in 1972 behoudt Raymonda Ricour (ingetreden op 5 september 1971) bij de inkleding op 8 april 1972 haar eigen voornaam als kloosternaam maar nog steeds voorafgegaan door de naam Maria (Marie). Enkele jaren later werd de kloosternaam geciteerd zonder toevoeging van Maria.

veel werk uitgespaard werd aan was en strijk. Ze voelden zich zo meer "mens" en konden zo dichter bij de mensen staan. In maart 1967 werd de nieuwe kledij terug aangepast. Het kleed werd ingekort, de zwarte kleur maakte plaats voor de donkerblauwe, althans voor het kleed en mantel. In 1964 kregen de zusters een nieuw borstkruisje in vervanging van het zilveren kruis. Het was van brons en werd daarna verzilverd.

Van 1 september 1965 tot 31 augustus 1967 was zuster Patricia opnieuw actief in de kleuterschool van Sint-Lievens-Esse.

Op 20 februari 1966 deed ze haar eerste professie of legde zij tijdelijke geloften af voor drie jaar. Zuster Patricia werd op 1 september 1967 naar het klooster van Okegem gezonden en kreeg er een functie in de aangenomen school als kleuterleidster in vervanging van zuster Josepha.

Op zondag 29 augustus 1971 legde ze in de parochiekerk van Okegem haar eeuwige beloften af in het bijzijn van haar medezusters en vele parochianen. Een jonge vrouw die na jaren van bezinning en initiatie zich door het uitspreken van een gelofte definitief gaat engageren in dienst van de kerk. Ze sprak volgende tekst uit:

"Om aan de bijzondere oproep van Christus te beantwoorden wil ik mij verbinden om als gewijde aan de Heer in de zustergemeenschap van de H.H.-Harten van Ninove te leven in totaal dienstbetoon aan de mensen."

Pastoor Willy Van Daele noteerde hierover in het "Liber Memorialis van Okegem": "*Op zondag 29 augustus had in onze parochiekerk de plechtige professie plaats van zuster Patricia Beerens, die sinds vier jaar dienst deed in de kloosterschool als kleuterleidster. Het zangkoor georkestreerd, zorgde voor een fijne omlijsting. De kerk was overvol. De dienst werd in concelibratie opgedragen door de geestelijke directeur van de Zusters der H.H.-Harten mede geconcelibreerd door oud-pastoor José Houtman en de huidige pastoor.*"

Het was de eerste maal dat de parochianen zo'n plechtigheid meemaakten. Van dan af werd zuster Patricia echt opgenomen in de parochiegemeenschap aan wie ze zich nog vele jaren met hart en ziel zal geven.

Op 23 september 1990 vierde zuster Patricia in de parochiekerk van Okegem haar zilveren kloosterjubileum. In de brochure van de eucharistieviering die iedere aanwezige kreeg, staat als welkomstwoord volgende tekst: "*Jubileren is een gelovig gebeuren, de moeite waard om even halt te houden op onze levensweg. Daarom deze dankviering, een stukje enthousiast leven gedragen door levenechte woorden, woorden van dank voor zuster Patricia die hier, te midden van onze parochiegemeenschap, haar 25-jarig kloosterjubileum mag vieren.*

Dank aan de Zusters der H.H.-Harten en in het bijzonder aan Eerwaarde Moeder Gilberte, die er in het verleden voor gezorgd heeft dat Okegem kon blijven rekenen op de aanwezigheid van zusters, als zinduiding en houvast voor onze geloofsgemeenschap.

Dank ook aan de nieuwe kloosteroverste eerwaarde zuster Jeanine die ons vandaag de gelegenheid heeft de Heer te danken in deze jubileumviering van Zuster Patricia.

Door onze gebeden en ons lied willen we de geest openstellen om God te laten luisteren naar een dankwoord voor de inzet van de zusters in onze kerk, onze school, de catechese... om hun voortdurend beschikbaar zijn voor onze geloofsgemeenschap."

Pastoor Callebaut nodigde in het parochieblad van 20 september 1990 alle parochianen uit de dankmis bij te wonen en nadien een glaasje te heffen op haar gezondheid in de kloosterzaal. Hij wenste de zuster nog vele jaren in goede doen in ons midden en duimde voor het Gouden jubileum, als het God belieft.

Om zich nog beter te kunnen geven aan het parochiewerk volgde zij samen met Christiane De Saeger de opleiding

van pastoraal werkster. Die cursus werd te Denderleeuw in het H.-Kruiscollege gegeven. De opleiding duurde twee jaar en aan de trouwe leerlingen werd een diploma uitgereikt.

Op 1 september 2002 ging zuster Patricia met pensioen. Ze had meer dan 40 jaar in het onderwijs gestaan en in al die tijd had ze zich met hart en ziel gegeven aan de kinderen die haar waren toevertrouwd. Nu hoopte ze dat ze nog vele jaren zou mogen genieten van een welverdiend pensioen en het rustiger aan te doen. Helaas heeft ze er niet kunnen van genieten. Na een hardnekkige strijd tegen de ziekte overleed ze te Aalst op 25 mei 2003.

Haar afsterven betekende ook het einde van het kloosterbestaan van de Zusters van de H.H.-Harten te Okegem.

Opheffing van het klooster te Okegem

Na het overlijden van zuster Patricia bleef zuster Marie Louise alleen in het kloostergebouw te Okegem achter. De algemene overste van de Zusters der H.H.-Harten oordeelde dat dit niet verder kon en riep de zuster terug. Deze vervoegde haar communiteit te Ninove en het gebouw te Okegem werd volledig ontruimd.

Moeder Jeanine en haar raad beslisten verder dat de Vrije Basisschool voor 50 jaar in erfpacht gegeven werd aan de Inrichtende Macht van de school. Het kloostergebouw, dat van 1894 tot 2003 een bijhuis was van de Zusters van Ninove en een geheel vormde met de school, werd ook ter beschikking gesteld voor de directie van de school.

Van dat ogenblik is het schoolbestuur dus verantwoordelijk voor de gebouwen en kan ze geen aanspraak meer maken op een financiële tussenkomst van het klooster van Ninove.

Een tijdperk wordt daarmee afgesloten. De inzet van de pioniers werd vele jaren voortgezet door de opvolgers. Het

moederklooster heeft verleden jaar het roer overgedragen aan een ploeg toegewijde leken.

In 1994 werd te Okegem het honderdjarig bestaan van de Vrije Basis- en Kleuterschool gevierd. Bij die gelegenheid werd ook gevierd dat de Zusters van de H.H.-Harten 100 jaar aanwezig waren op onze parochie.

Toen verscheen er een speciaal nummer van "Mededelingen van Heemkring Okegem" waarin zeer uitgebreid de historiek van de school verscheen en aandacht besteed werd aan de vele zusters die zich ingezet hebben voor het onderwijs van onze kinderen. Wij citeren hieruit een paragraaf uit de inleiding.

Op 8 oktober 1894 kwamen de eerste drie religieuzen te Okegem aan en begonnen met onderwijs te verstrekken aan de Okegemse kinderen. Sindsdien groeide het tweeklassig schooltje uit tot een indrukwekkend gebouwencomplex met een volledig gestructureerd kleuter- en lager onderwijs. Het realiseren hiervan is grotendeels het werk geweest van de Zusters der H.H.-Harten die de erkentelijkheid van de Okegemnaars ruimschoots verdienen[8].

In 2003 nam de parochie niet alleen afscheid van de overleden zuster Patricia maar ook van zuster Marie Louise die we met veel weemoed in het hart naar Ninove zagen vertrekken. Na circa 110 jaar is de laatste zuster teruggekeerd naar Ninove. Wat is hier in die vele jaren gepresteerd door de zusters. Samen met veel parochianen hebben zij onderwijs en opvoeding gebracht in onze parochie. Dit is nu geschiedenis. Een bladzijde in het Okegems geschiedenisboek is omgedraaid. De parochie wil dit nog een keer met dankbaarheid en bewon-

---

[8] VAN DER SPEETEN J., 100 jaar Vrije Basis- en Kleuterschool. 100 jaar Zusters der H.H.-Harten te Okegem, 19e jaargang, 1994, nr. 3, p. 33-72.

dering in herinnering brengen. Daarom voorzien wij een dankviering op zondag 6 juni a.s. Een plechtige Eucharistieviering, een academische zitting in de school met toespraak van vicaris Paul Van Paepegem in naam van de bisschop, een kleine tentoonstelling en een receptie[9].

Momenteel telt de congregatie van de Zusters der H.H.-Harten te Ninove nog 18 zusters. Daarvan zijn er nog drie afkomstig van Okegem: zuster Roberta (Edith Van der Speeten), zuster Marie Martine (Alma Staels) en zuster Raymonde (Raymonda Ricour). Op 27 maart 2004 overleed te Meerbeke zuster Fabienne (Maria Elisa Gies).

In bijlage vindt u de lijst van de 38 zusters die te Okegem voor een bepaalde tijd verbleven tijdens de periode 1894-2003.

Zuster Patricia spant de kroon met een periode van 36 jaar. Daarna volgen zuster Alfonsa (34 jaar), zuster Julia (30 jaar), zuster Amanda (28 jaar), zuster Gertrude en zuster Christine (21 jaar).

In naam van onze parochiegemeenschap zeggen we hartelijk dank voor de goede zorgen en voor alle activiteiten die de zusters bewezen aan de Okegemnaren.

---

[9] CALLEBAUT A., Kerk en Leven nr. 18 - 28 april 2004 Parochienieuws Klooster Okegem.

Kloosternamen en familienamen van de zusters die te Okegem werkzaam waren met de periode van hun verblijf te Okegem

Amanda (Alexandrina De Winne) 1894-1922 (overste)
Gertrude (Annette Van Cauwelaert) 1894-1915
Liévine (Febronie Van de Sijpe) 1894-1896
Clotilde (Odile De Jonge) 1900-1903
Eugénie (Marie-Sophie Van Cleemput) 1899-1900
Hubertine (Maria De Bruyn) 1901-1906
Catherine (Maria-Theresia Lepoutre) 1903- ?
Brigitte (Maria Thienpont) 1907-1920
Christine (Maria Mertens) 1911- ?
Andrée (Alice De Neve) 1911- ?
Agnes (Helena Thollembeek) 1915-1918
Febronie (Clementine Allebosch) 1918-1924
Eustelle (Marguerite Dierickx) 1918-1920
Colette (Marie Van den Houtem) ? - 1925
Justine (Valentine Van Malderen) 1919-1921
Hilaire (Idalie De Luyck) ? - ?
Angèle (Louise De Medts) 1920-1924
Amélie (Louise Dumon) 1923-1933 (overste)
Hilda (Delphine Barbé) ? - 1929
Anna (Maria Van der Haegen) 1929-1939 / 1947-1949
Anselma (Catherine François) ? - ?
Julia (Josephine Baeyens) 1929-1950 / 1970-1979 (overste)
Madeleine (Martha Selschotter) 1933-1939 (overste)
Majella (Bertha Van Bever) 1937- ?
Cécile (Marie-Louise Van Damme) (overste)
Euphrasie (Maria Sterckx) ? - 1940
Constance (Justine Hoedenaken) 1939-1956 (overste)
Alfonsa (Adèle Vander Straeten) 1941-1975
Gerarda (Clementine De Vroede) 1947-1956
Antoine (Emma Van Damme) 1950-1953

Ludwine (Marie-Christine Symoens) ? - ?
Augustine (Frederica Vander Schueren) ? - 1955
Christine (Berlinde Jacobs) 1956-1963/1965-1968/1974-1985 (overste)
Josepha (Celesta Buyl) 1962-1967
Patricia (Rosane Beerens) 1967-2003
Hubertine (Irma Van de Perre) 1968-1977
Fidelia (Maria Neuckermans) ? - 1985
Marie-Louise (Marie-Louise Goossens) 1989-2003

Foto 2: De zusters Van der Speeten in september 1936: staand boven links Maria Augusta (geboren 1911), staand boven rechts Philomena Margaretha (geboren 1913), zittend rechts Julia Adeline (geboren 1915) en zittend links Edith (geboren 1920).

Zuster Roberta - Diamanten kloosterjubilaresse

In september 2002 vierde zuster Roberta (Edith Van der Speeten) haar diamanten kloosterjubileum. 60 jaar in trouwe dienst van de congregatie van de H.H.-Harten te Ninove. Een hele prestatie!

Een paar weken geleden brachten we haar een bezoek en konden we een hartelijk gesprek voeren, niet alleen over haar kloosterleven, maar ook over haar kinder- en jeugdjaren te Okegem. Als kranige tachtiger heeft ze nog een heel goed geheugen en wist nog heel wat te vertellen. We brengen u op volgende pagina's een relaas van ons gesprek.

Edith Paula Van der Speeten werd op 29 januari 1920 geboren als vierde en jongste dochter van het echtpaar Odilon Van der Speeten (in de volksmond Dil uit de Hert genoemd) en Maria Celina Van de Perre, die in de Kattestraat woonden. Vader Odilon was landbouwer en zijn vrouw Maria verzorgde het huishouden. Haar oudere zussen waren Maria Augusta (geboren 1911), Philomena Margaretha (geboren 1913) en Julia Adeline (geboren 1915). In het jaar 1920 werden 38 kinderen geboren: 20 jongens en 18 meisjes.

Als jongste kind van het gezin werd ze niet alleen vertroeteld door haar ouders maar werd ze ook in de watten gelegd door haar oudere zussen. Het moet een levenslustig en weetgierig kindje geweest zijn want op tweeënhalfjarige leeftijd werd ze toen reeds aanvaard in de bewaarschool die geleid werd door zuster Febronie en zuster Hilaire.

Nadat ze de twee bewaarklassen doorgemaakt had werd ze in het eerste leerjaar opgevangen door zuster Colette, die de jongens en meisjes leerde lezen en schrijven en hen voorbereidde op de Eerste Communie. De lagere graden van de Basisschool maakte ze door bij de juffrouwen Germaine Broeckaert en Thérèse Van Cotthem. De hoogste klas, de vierde graad,

werd geleid door zuster Amelie die de meisjes de eerste begrippen van de huishouding bijbracht.

In 1931 deed Edith haar Plechtige Communie op de parochie. Op die dag hernieuwden 17 jongens en 11 meisjes hun doopgeloften. Ze werd gevormd te Denderleeuw op 27 juli 1931.

Vóór de tweede Wereldoorlog was het de gewoonte dat verstandige leerlingen naar het College of Zusterhuis gestuurd werden om verder te studeren en de drie lagere middelbare jaren te voltooien.

Edith werd ingeschreven in de voorbereidende klas van het Zusterhuis waar ze vooral de Franse taal ingehamerd kreeg. Daarna stapte ze over naar de Handelsafdeling waar ze de drie lagere jaren afwerkte.

Van in haar kinderjaren had Edith de gave van met vriendinnetjes goed te kunnen omgaan. Ze was erg creatief, niet alleen in het bedenken van spelletjes maar ook in de exploratie van het milieu. Ze had immers het voordeel van in de nabijheid van bosrijke gebieden te wonen zoals het Triepenbos en het Pheniksbos. Ze troonde buurmeisjes mee naar die plekjes en bracht hen heel wat kennis van de bosflora bij.

Als tienermeisje werd ze gevraagd om mee te spelen in de kindertoneeltjes die Gustaaf Van de Perre schreef voor de viering van de Kerstfeesten begin de jaren dertig. Ze speelde de hoofdrol in Krullebol en Kapoen en was telkens van de partij bij andere vermakelijkheden als dans en muziek.

In het midden van de jaren dertig was ze ook lid van de missienaaikring waarvan zuster Madeleine de grote bezielster was. Ze was ook lid van de Kruistochters die in die jaren actief waren. Zuster Roberta wist me ook te vertellen dat ze graag lid van de congregatie geworden was maar ze werd geweigerd omdat ze meespeelde bij de gemengde toneelgroep van de Katholieke Zaal. Wat waren de reglementen van de Kerk toen streng!

Na de schooltijd maakte Edith zich thuis verdienstelijk door allerlei karweitjes voor vader en moeder op te knappen. Dat was ook nodig want haar zussen hadden wat anders te doen. Maria en Adeline hielden zich dagelijks bezig met het stikken en afwerken van handschoenen. Philomena hielp mee in de drogisterij Druwé-Van de Perre die in de Geraardsbergse-straat te Ninove gevestigd was.

In mei 1940 begon de Tweede Wereldoorlog voor ons land. Toen de Duitse troepen Okegem naderden sloeg het gezin op de vlucht en lieten het ouderlijk huis voor een paar dagen alleen achter. Op 8 september 1940, het feest van O.-L.-Vrouw-Geboorte, trad Edith binnen in het moederklooster van de Zusters der H.H.-Harten te Ninove. Ze voelde zich geroepen om als religieuze haar leven verder uit te bouwen in die zustercongregatie. Ze bracht als novice[10] een korte proeftijd door want op 21 april 1941 gebeurde de inkleding en kreeg als zuster de naam Roberta.

De kloosterkledij van de Zusters der H.H.-Harten bestond toen uit een wollen habijt dat tot op de grond ging, zonder die te raken, met brede mouwen tot over de handen. Daarover droegen de zusters een zwart laken scapulier waarop de harten van Jezus en Maria geborduurd waren. Met scapulier bedoelen we een schouderkleed of een strook stof van bepaalde kleur dat over het habijt wordt gedragen. Ze droegen daarover een blauw wollen ceintuur (singel), waaraan rechts een rozenkrans ging. Als hoofdbekleding hadden ze een witte guimpe (d.i. een bef met kap) met daarop een hul (omhulsel) van ruw linnen en een zwarte voorhoofdsband. De zusters

[10] Een novice is iemand die een proefjaar doorbrengt in een klooster of die opgeleid wordt om in een congregatie opgenomen te worden.

Foto 3 bovenaan: Dans in 1932: vooraan van links naar rechts: Edith Van der Speeten en Paula Vernaillen, achteraan van links naar rechts: Estelle Vernaillen, Katrien Cobbaert, Simonne Baeyens en Suzanne Van der Speeten.

Foto 4: Zuster Roberta bij haar inkleding op 21 april 1941 met haar drie zusters

droegen verder een halskruisje dat aan een koordje bevestigd was. Bij grote ceremonies droegen ze een blauwe koormantel[11]. Bij haar inkleding werd zuster Roberta op het hoofd getooid met een bloemenkroontje.

In september 1941 kreeg zuster Roberta het gezelschap van haar zus Adeline die ook intrad bij de Zusters der H.H.-Harten.

Na twee jaar kloosterleven legde zuster Roberta op 8 september 1942 de kloostergeloften af. Op die dag werd ze gefotografeerd in feestelijke kloosterkledij.

Na vier jaar studies in de normaalschool gaf zuster Roberta achtereenvolgens les in wiskunde, wetenschappen en Nederlands in het middelbaar onderwijs. Ze had in 1947 het diploma van onderwijzeres behaald in de normaalschool van Laken. In die tijd kon ze met dat diploma ook les geven in het lager middelbaar. Oud-studenten van het Zusterhuis getuigden dat zuster Roberta een flinke lerares was. Vooral in de lessen Nederlands kon ze zich ten volle uitleven en bracht ze haar leerlingen met veel enthousiasme in contact met de rijke moedertaal.

Maar na de schoolstrijd van de jaren 50 van vorige eeuw veranderde er heel wat in de reglementering van het onderwijs en ze mocht in het middelbaar geen les meer geven. De Eerwaarde Moeder gaf haar in 1955 een andere taak: ze werd novicemeesteres. In die functie kon ze de nieuw ingetreden meisjes bijstaan in hun opleiding tijdens hun proefjaren. Ze deed dit met veel overtuiging tot 1962.

Novicemeesteres was een belangrijke functie in het klooster. Samen met de Eerwaarde Moeder namen ook de

---

[11] DE RIDDER J., *'t Zijn al geen heiligen die grote paternosters dragen. Kleding van de vrouwelijke religieuzen in de 19e en 20e eeuwen in België*, Brugge, 2002, nr. 211.

zuster-assistente, de zusters van de Raad, de novicemeesteres en zuster econome de belangrijke zorg voor de congregatie op zich.

In september 1962 werd zuster Roberta naar het bijhuis van Denderwindeke gezonden en werd er directrice van de Vrije Lagere School en lerares van het zesde leerjaar.

In september 1976 ging ze met pensioen en kwam ze terug naar het moederhuis van Ninove. Maar het was iemand die niet onledig kon blijven en ze ging zich als vrijwilligster aanbieden bij Teledienst Ninove-Roosdaal. In die instelling heeft ze zich met hart en ziel ingezet voor diegenen die bijzondere hulp nodig hadden. Daarbij maakte ze zich ook verdienstelijk bij Ziekenzorg en ging ze regelmatig op bezoek bij zieke mensen die thuis verbleven.

Zo verliepen de kloosterjaren, niet in zalig niets doen maar zoals de regel het voorschrijft: "De bezielende Geest van Liefde brandende houden door liefdewerken bij uitstek: opvoeding en ziekenzorg".

Zuster Roberta heeft beide liefdewerken uitgeoefend door vele jaren onderwijs te geven en nadien zich in te zetten in de ziekenzorg. Die laatste taak heeft ze waarschijnlijk overgenomen van haar zuster, zuster Margaretha. Doorheen haar kloosterleven liep de rode draad van zorg voor zieken, bejaarde en stervende medemensen.

Zuster Margaretha werd geprofest op 6 september 1943. Nadat ze enkele jaren als verpleegster in de kliniek werkte, werd ze in 1968 verantwoordelijke voor het hospitaal en leidde er als overste de kleine communauteit. Tijdens de laatste vijf jaar van haar leven was ze ernstig ziek. Ze overleed te Ninove op 23 februari 1985, slechts 70 jaar oud en na ruim 40 jaar kloosterleven.

Foto 5 Zuster Roberta bij haar professie op 8 september 1942.

Zuster Roberta had meer geluk: ze kon in september 1992 haar gouden kloosterjubileum vieren. Dit werd natuurlijk met grote luister gevierd door de nog aanwezige medezusters. Dat verdiende ze want dikwijls was zij het die voor de nodige inspiratie en uitvoering hiervan zorgde bij andere vieringen in het klooster. Vele foto's in haar album bewijzen dat zij de touwtjes in handen nam. Ook bij de ziekennamiddagvieringen werd zij gevraagd om voor de ontspanning te zorgen.

In september 2002 was zij nogmaals het 'feestvarken' bij de viering van haar diamanten kloosterjubileum dat in het klooster gevierd werd en waarop de familie uitgenodigd was.

Zuster Roberta maakt zich nu nog verdienstelijk in het Zusterhuis door allerhande werkjes op te knappen. Ze zorgt voor het onthaal en helpt mee in de refter, zorgt er voor dat haar medezusters kranten kunnen lezen en is ook te vinden in de omgeving van de Eerwaarde Moeder.

Tenslotte wensen we onze dorpsgenote Zuster Roberta nog een heel lang en gezond kloosterleven. En uitzien naar het volgende jubileum!

Foto 6 Zuster Roberta bij de voorbereiding van haar lessen in haar bureau in 1958.

Okegemse gezinnen die twee en drie religieuzen hadden

Jozef Van der Speeten

In vorige bijdrage hebben we geschreven dat van het gezin Odilon Van der Speeten - Maria Van de Perre twee meisjes intraden bij de congregatie van de Zusters der H.H.-Harten te Ninove. Dat was geen uniek geval.

Ook in het gezin Gustaaf Van den Broeck - Prudentia Goubert traden twee meisjes in bij de congregatie. Dit gezin telde twaalf kinderen: Gerard (geboren 1905), Jozef (geboren 1906), August Hubert (geboren 1908), Célestine (geboren 1909), Marcel (geboren 1910), Jerome (geboren 1911), Clara Zoë (geboren 1913), Irma Isabelle (geboren 1914), Prosper (geboren 1915), Maria (geboren 1916), Frans Antoine (geboren 1922 +1922) en Irma Maria (geboren 1923).

Célestine ging zich in 1932 aanmelden bij de Zusters te Ninove en kreeg bij de inkleding de kloosternaam Maria Francine. Ze werd op 26 augustus 1934 geprofest. Zuster Francine heeft zo wat in alle bijhuizen dienst gedaan. Wanneer er moest ingesprongen worden, was ze er bij. Ze pendelde van Outer naar Sint-Lievens-Esse, van Ouwegem naar Ruiterskerke, van Pollare naar Denderwindeke om eindelijk te belanden in Okegem, haar geboortedorp. Ze beweerde dat haar koffers steeds klaar stonden om seffens te kunnen vertrekken waar ze heen gezonden werd. Ze overleed te Ninove op 25 februari 1983 en werd te Okegem begraven. Haar zus Clara Zoë trad in bij de zusters in 1944. Ze kreeg bij haar inkleding de naam Maria Hieronyma en werd in 1946 geprofest.

Van bij het begin van haar kloosterleven werd zuster Hieronyma tewerkgesteld bij het toenmalige C.O.O. (nu O.C.M.W.) en dit tot 1953. Daarna was ze een viertal jaren in het klooster van Sint-Lievens-Esse en vervolgens in het klooster van Outer. In 1957 keerde ze terug naar Ninove naar haar eerste werk om

er niet meer weg te gaan. In mei 1983 werd ze op pensioen gesteld. Ze overleed te Ninove op 1 september 1992.
Maar het gezin Edouard Vernaillen - Maria Sylvie Van Eeckhout spant de kroon, want drie meisjes werden religieuze bij de Congregatie der H.H.-Harten. Zeer uniek!
In het gezin Vernaillen - Van Eeckhout werden tien kinderen geboren: Judocus Domien (geboren 1893), Maria Christine (geboren 1894), Jozef Joannes (geboren 1896), Maria Martha (geboren 1899), Octavie (geboren 1901), Alfons (geboren 1903), Marie Leonie (geboren 1904), Hypoliet Gommaar (geboren 1906), Maria Victorine (geboren 1911) en Rosalie Magdalena (geboren 1913).
Maria Christine Vernaillen ging in 1919 naar het klooster te Ninove en kreeg bij haar inkleding als kloosternaam zuster Edouarda. Ze legde in september 1921 de geloften af. Eerst verbleef ze een tijdje als keukenzuster in het klooster van Sint-Lievens-Esse. Daarna kwam ze naar Ninove terug waar ze de taak van portierster opgedragen kreeg. Die zware taak aan de kloosterpoort vervulde ze nauwgezet met een vanzelfsprekende minzaamheid. Met begrip en mensenkennis stond ze iedere bezoeker te woord. Ze overleed plots op 29 maart 1971.
Octavie Vernaillen trad in de Congregatie in 1922 en kreeg bij de inkleding Gabrielle als kloosternaam. Ze werd in 1924 geprofest. Ze was een zeer toegewijde bewaarschoolonderwijzeres en vervulde die taak eerst te Ninove en daarna te Herne. Ze overleed te Ninove op 30 augustus 1962.
Marie Leonie Vernaillen trad binnen als religieuze in 1924 en kreeg bij haar inkleding de kloosternaam Suzanne. Ze legde de geloften af in 1926.
Zuster Suzanne was eerst een tijdje bestuurster van de Lagere School te Ouwegem. Daarna werd ze directrice van de Lagere School te Pollare. De functie vervulde ze tot 1971 ook te Outer. Ze was vooral bevoegd in het geven van catechese. Ze overleed te Ninove op 19 augustus 1973.

Foto 7 genomen 29 oktober 1944: een stralende zuster Fabienne op de dag van haar professie

In memoriam zuster Fabienne (Maria Elisa Gies)

Op 27 maart 2004 overleed in het rusthuis O.-L.-Vrouw-met-de-Rozen te Meerbeke zuster Fabienne. Ze werd te Okegem geboren op 24 maart 1922 als zevende kind van het echtpaar Fabiaan Gies - Maria Thérèsia Van der Speeten. De andere broers en zusters waren Henri (geboren 1910), Karel Ludovicus (geboren 1912), Elvire Maria (geboren 1914), Frans Albert (geboren 1916), Ghisleen Theodoor (geboren 1919) en Ida (geboren 1920).

Op driejarige leeftijd mocht ze naar de bewaarschool waar de zusters Febronie en Hilda de leiding hadden. Het Lager Onderwijs begon ze in het eerste leerjaar dat gehouden werd door zuster Colette en eindigde de vierde graad (7e en 8e leerjaar) bij zuster Madeleine. In 1933 deed ze haar Plechtige Communie samen met 19 jongens en 20 meisjes.

Of ze na het Lager Onderwijs nog verder studeerde kan niet met zekerheid gezegd worden. Haar tienerjaren verliepen in alle stilte en leeftijdsgenoten wisten te vertellen dat ze een braaf, eenvoudig en godsvruchtig meisje was. Het was dus niet verwonderlijk dat ze op twintigjarige leeftijd intrad bij de Congregatie van de Zusters der H.H.-Harten te Ninove. Bij de inkleding in 1943 kreeg ze de kloosternaam Fabienne. Dat was de vrouwelijke vorm van Fabiaan, de naam van haar vader. Op 29 oktober 1944 legde zuster Fabienne de kloostergelofte af en begon haar echt kloosterleven.

Ze deed eerst een paar jaar dienst als keukenzuster in het klooster te Ouwegem. Daarna werd ze naar Ninove teruggeroepen en kreeg een nieuwe functie nl. ze werd hoofd van de keuken in het Hospitaal.

In de lijdende mens is de Heer het dichtst nabij. Ruim 150 jaar hebben de Zusters der H.H.-Harten het menselijk leed

gelenigd in het hospitaal in verheffing van zichzelf en tot verheerlijking van God[12].

In het hospitaal te Ninove was een kleine communauteit van een achttal zusters geïnstalleerd, die geleid werd door zuster overste. Zuster Margaretha (Adeline Van der Speeten) leidde van 1972 tot 1985 die kleine gemeenschap. Nog enkele zusters, afkomstig van Okegem, maakten zich of maken zich nog verdienstelijk in het Hospitaal. Zuster Pauline (Josephine Van den Brande), Zuster Hieronyma (Clara Van den Broeck), Zuster Margaretha (Adeline Van der Speeten), Zuster Fabienne (Elisa Gies), Zuster Raymonda (Raymonda Ricour).

Zuster Fabienne heeft zich vele jaren afgesloofd in de keuken tot ze pensioengerechtigd was in 1982 en verhuisde toen naar het moederklooster. Daar kon ze zich dan in de keuken verdienstelijk maken voor haar medezusters. Ze was vooral gekend voor het bereiden van lekkere soepen, sauzen en Okegemse vla.

In 1994 vierde zuster Fabienne haar gouden kloosterjubileum. De laatste jaren van haar leven namen haar krachten en ondernemingszin zienderogen af. De zorgzame handen in het klooster en in het rustoord konden niet meer. De goede God, die ze trouw gediend had, besloot haar tijd en nam haar bezig zijn over. Zij ruste in vrede van de Heer.

---

[12] COCK M., *Het Susterhuys. 150 jaar Congregatie van de Zusters der H.H.-Harten te Ninove 1836 - 1986*, p. 189.

" Kom allen tot Mij, die uitgeput zijt en onder lasten gebukt, en Ik zal u rust en verlichting schenken ". Matt. 11

IN DE VREDE VAN DE VERREZEN HEER
LEEFT VOORTAAN

Zuster Fabienne

Gies Maria Elisa

Zij werd geboren te Okegem op 24 maart 1922.

Zij overleed in het RVT O.L.V. met de Rozen
te Meerbeke op 27 maart 2004.

Christus speciaal toegewijd door religieuze geloften
in de Congregatie van de Zusters van de HH. Harten
te Ninove op 29 oktober 1944.

Voor uw gebed en medeleven danken U oprecht :
de oversten en de zusters van de HH. Harten,
de families GIES en VAN DER SPEETEN.

Ninove, vrijdag 2 april 2004.

Er is een tijd van de natuur : al wat leeft kent een periode van groeien, bloeien en verwelken. Ook voor de mens verloopt de tijd op die wijze, zelfs wanneer hij -dank zij de medische vooruitgang- meer jaren kent dan voorheen.
Nu we afscheid nemen van zuster Fabienne is het zinvol even halt te houden bij de invulling van haar leven, van haar tijd. We willen terugblikken op die tijd en ook gelovig vooruitzien.

Als jonge en gelovige vrouw trad ze in bij de Zusters van de HH.Harten te Ninove. Vele tientallen jaren heeft ze het ritme van het kloosterleven gekend. Het getijdengebed is voor de zustergemeenschap de onmisbare krans waarin de dagelijkse Eucharistie tot haar volle recht komt. Dat ritme heeft ook het leven van onze zuster Fabienne gekend.
Als kloosterzuster heeft ze geduld geleerd. Die deugd liet ze ontwikkelen en rijpen. Zij wist dat er om de stem van het ongeduld tot rust te brengen veel wijsheid nodig is. Was het geduld dat haar vele jaren dicht bij het kookfornuis hield ? Ze had geduld met het sudderen van de spijzen in de stoofpot tot ze gaar waren. Vreugde beleefde ze wanneer haar medezusters genoten van de maaltijden, zorgvuldig bereid met pollepel en vork. Alles op smaak gebracht met een snuifje peper en een maatje zout.

Toen de krachten en de ondernemingszin van zuster Fabienne afnamen, heeft ze zich van de geplande weg, zoals de Wijzen, laten afbrengen. Zorgzame handen in het klooster en in het rustoord hebben tot de dag dat God haar tijd besloot haar bezig zijn overgenomen.

INHOUD

Een nummer gewijd aan kloosterzusters 25

Toespraak van Christiane Van der Perre gehouden te Okegem op 4 juni 1994 ter gelegenheid van 100 jaar zusterschool 26

In memoriam zuster Patricia 35
Jozef Van der Speeten

Levensverhaal van Zuster Patricia 38
Jozef Van der Speeten

Opheffing van het klooster te Okegem 41
Jozef Van der Speeten

Kloosternamen en familienamen van de zusters die te Okegem werkzaam waren met de periode van hun verblijf te Okegem 44

Zuster Roberta - Diamanten kloosterjubilaresse 47
Jozef Van der Speeten

Okegemse gezinnen die twee en drie religieuzen hadden 55
Jozef Van der Speeten

In memoriam zuster Fabienne (Maria Elisa Gies) 58
Jozef Van der Speeten